

رویکرد کشورهای در حال توسعه در حمایت از تولید

دکتر مهدی فتح اله، عضو هیات مدیره سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی و رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

دنیای اقتصاد - جهان اقتصاد

کشورهای در حال توسعه عموماً از فقدان دانش تخصصی و اطلاعات فنی و نبود زیرساختارهای فرهنگی در تحقق اهداف تولید ملی خود رنج می برند. به استثناء چین و هندوستان که طی دهه اخیر از مزیت تولید در اقتصاد مقیاس بهره مند شده اند، اغلب کشورهای در حال توسعه با مشکل هزینه های بالای تولید به دلیل هزینه های بالای بنگاه های اقتصادی که اغلب کوچک و متوسط بوده و هزینه های بالایی را در تولید و بازرگانی متحمل می شوند، مواجه هستند، لذا در آن دسته از کشورهای در حال توسعه که در اندیشه حمایت از تولید خود هستند، معمولاً انواع سیاست های هدایتی و حمایتی مد نظر بوده است. توسعه تولید در کشور های در حال توسعه در گام اول از طریق آموزش و توانمند سازی سرمایه های انسانی دنبال می گردد. یکی از مشکلات اساسی اقتصادی کشورهای در حال توسعه، بالا بودن قیمت تمام شده کالاها و خدمات و در مواردی درجه پایین کیفی محصولات ایشان می باشد. چراکه در این گروه از کشور ها معمولاً بی ثباتی اقتصاد و بالا بودن نرخ تورم، بهره وری پایین و بالا بودن هزینه های بنگاه داری، ضعف قدرت رقابت پذیری صنایع و مواردی از این نوع مشاهده می گردد که سیاست های توسعه ای تولید ملی این کشور ها را تحت الشعاع خود قرار می دهند.

این موضوع فشار فراوانی را بر دوش اقشار و آحاد گوناگون جامعه و همچنین دولت ها وارد آورده و منجر به از بین رفتن توان رقابت صنایع در بازارهای ملی و بین المللی این کشور ها می گردد. چرا که ساختار اقتصادی این کشورها، اغلب متشکل از بنگاه های کوچک و متوسط می باشد که اولین و بزرگترین چالش آنها عدم توانایی در تولید در سطح اقتصاد مقیاس است. متأسفانه فقدان تمایل و فرهنگ انجام کار گروهی در کشورهای در حال توسعه، امکان تسهیم منابع و امکانات و همپوشانی نقاط ضعف و مشکلات، از طریق فعالیت های مشارکتی بنگاه ها را سلب نموده است. هرچند ساختار صنایع بسیاری از کشورهای پیشرفته نیز از بنگاه های کوچک و متوسط تشکیل شده است، اما این کشورها با از بین بردن موانع و توسعه راهکارهای عملیاتی انجام فعالیت های مشارکتی، نسبت به توسعه شبکه های کسب و کار و ایجاد بنگاه های بزرگ و شرکت های چند ملیتی اقدام نموده اند و علاوه بر فائق آمدن بر مشکلات تولید در سطح اقتصاد مقیاس، به غول های بزرگ اقتصادی نیز تبدیل شده اند. علاوه بر آن، پیمان های منطقه ای و بین المللی و سایر فعالیتهای جهانی سازی

اقتصاد، مرزهای بین کشورها را کمرنگ نموده و ورود به بازارهای رقابتی دنیا را با مشکلات فراوانی مواجه ساخته است. بر این اساس، مهم ترین سیاست های کلان و رویکرد های کشورهای در حال توسعه در در چارچوب محور های ذیل قابل اشاره می باشد:

۱. اتخاذ سیاست های هدایتی و حمایتی دولت ها بصورت هدفمند و در حوزه های اولویت دار
۲. تمرکز بر استفاده مناسب از ظرفیت ها، منابع و نیز توسعه و بهبود بهره وری در سطوح مختلف
۳. توسعه و بهبود زیرساختارهای تولیدی و تجاری
۴. کاهش قیمت تمام شده محصولات و خدمات و توسعه مزیت های رقابتی
۵. توانمند سازی سرمایه های انسانی و توسعه مهارت های علمی و عملی مدیران و کارکنان کسب و کار ها